

Số: 05/2021/QĐST-VDS

Cư M'gar, ngày 04 tháng 5 năm 2021

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**
V/v tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CƯ M'GAR, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Trần Việt Tuấn

Thư ký phiên họp: Ông Vũ Đức Đuống – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Cư M'gar, tỉnh Đắk Lắk

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cư M'gar tham gia phiên họp: Ông Trần Quốc Thắng – Kiểm sát viên.

Ngày 04 tháng 5 năm 2021 tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Cư M'gar, tỉnh Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 98/2021/TLST-VDS ngày 08 tháng 3 năm 2021 theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2021/QĐST-VDS ngày 19 tháng 4 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Y N Ayũn - Sinh năm: 1975 (Có mặt)

Địa chỉ: Buôn Y, xã E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Anh Y K Niê - Sinh năm: 2000 (Có mặt)

Địa chỉ: Buôn Y, xã E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk.

2. Bà H N Niê - Sinh năm: 1978 (Có mặt)

Địa chỉ: Buôn Y, xã E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Tại đơn yêu cầu và quá trình tham gia tố tụng, người yêu cầu ông Y N Ayũn trình bày:

Ông là bố của Y K Niê, sinh ngày 22/3/2000, con trai của ông là Y K Niê từ khi sinh ra thì sức khỏe không được tốt, không học hành được nên cho nghỉ học từ bé. Đến năm 14 tuổi thì cháu có biểu hiện bệnh lên cơn co giật, miệng chảy nước bọt, từ đó đầu óc cháu Y Ku không tỉnh táo nữa, thường xuyên ngồi một mình, không nói

chuyện với ai, tay phải không điều khiển được, tay trái thì rất yếu cầm vật gì cũng rất yếu, không cầm được, miệng lắp bắp nói không rõ, phải uống thuốc thường xuyên, nếu không uống thuốc thì 01 ngày lên cơn co giật 3 lần. Cháu K không thể làm chủ được hành vi của mình. Cháu Y K Niê cũng chưa từng đăng ký kết hôn với ai.

Nay, ông yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố Y K Niê có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và yêu cầu được làm người giám hộ cho Y K Niê.

Tại quá trình tham gia tố tụng, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Bà H N Niê trình bày:

Bà là mẹ của Y K Niê, sinh ngày 22/3/2000, con trai của bà là Y K Niê từ khi sinh ra thì sức khỏe không được tốt, không học hành được nên cho nghỉ học từ bé. Đến năm 14 tuổi thì cháu có biểu hiện bệnh lên cơn co giật, miệng chảy nước bọt, từ đó đầu óc cháu Y K không tỉnh táo nữa, thường xuyên ngồi một mình, không nói chuyện với ai, tay phải không điều khiển được, tay trái thì rất yếu cầm vật gì cũng rất yếu, không cầm được, miệng lắp bắp nói không rõ, phải uống thuốc thường xuyên, nếu không uống thuốc thì 01 ngày lên cơn co giật 3 lần. Cháu K không thể làm chủ được hành vi của mình.

Nay, ông Y N yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố Y K Niê có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và yêu cầu được làm người giám hộ cho Y K Niê thì bà cũng đồng ý.

Kiểm sát viên phát biểu quan điểm: Về việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký phiên họp trong quá trình từ khi thụ lý việc dân sự đã thực hiện đúng quy định của pháp luật. Về việc chấp hành pháp luật của những người tham gia tố tụng, người yêu cầu ông Y N Ayũn, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà H N Niê đã thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ quy định tại Điều 70, Điều 73 của Bộ luật Tố tụng dân sự,

Về nội dung giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Y N Ayũn, tuyên bố anh Y K Niê là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. và chỉ định ông Y N Ayũn là người giám hộ cho anh Y K Niê.

Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Y N Ayũn phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Cư M'gar nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng và thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Đây là việc dân sự về việc “*Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*” đối với anh Y K Niê, hiện cư trú tại Buôn Y, xã E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk. Căn cứ theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng

dân sự thì việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện C, tỉnh Đắk Lắk.

[2] Về nội dung:

Anh Y K Niê, sinh ngày 22/3/2000, từ khi sinh ra thì sức khỏe không được tốt, đến năm 14 tuổi thì cháu có biểu hiện bệnh lên cơn co giật, miệng chảy nước bọt, từ đó đầu óc không tỉnh táo nữa, phải điều trị tâm thần và uống thuốc thường xuyên. Tại Kết luận giám định số 70/KLGD ngày 14/4/2021 đã kết luận anh Y K Niê có *“Hạn chế khả năng nhận thức và hạn chế khả năng điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ ở các vụ việc dân sự)”*.

Do đó, đối với yêu cầu của ông Y N Ayũn, đề nghị Tòa án tuyên bố anh Y K Niê là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 23 của Bộ luật Dân sự.

[3] Về việc chỉ định người giám hộ:

Anh Y K Niê chưa đăng ký kết hôn với ai, hiện tại đang ở với bố là ông Y N Ayũn và mẹ là bà H N Niê. Vì vậy, cả ông Y N Ayũn và bà H N Niê đều đủ điều kiện làm người giám hộ cho anh Y K Niê. Xét yêu cầu của ông Y N Ayũn xin được làm người giám hộ đối với anh Y K Niê và bà H N Niê cũng đồng ý với yêu cầu này. Do đó, căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 23, Điều 46, Điều 49, Điều 54 của Bộ luật Dân sự, Tòa án chỉ định ông Y N Ayũn làm người giám hộ đối với anh Y K Niê là phù hợp.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự:

Ông Y N Ayũn phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.
Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a Khoản 2 Điều 35, điểm a Khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 371, Điều 372, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 23, Điều 48, Điều 49, Điều 54, Điều 57, Điều 58, Điều 59 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Y N Ayũn.

Tuyên bố anh Y K Niê, sinh ngày 22/3/2000, địa chỉ: Buôn Y, xã E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk, là *“người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”*.

2. Chỉ định ông Y N Ayũn là người giám hộ cho anh Y K Niê. Ông Y N Ayũn có các quyền, nghĩa vụ quy định tại Điều 57, Điều 58 và Điều 59 của Bộ luật Dân sự.

3. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Y N Ayũn phải chịu 300.000đồng lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự được khấu trừ vào số tiền

300.000đồng tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu số 0019837 ngày 02/3/2021 tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện C, tỉnh Đắk Lắk.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định. Đương sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định. Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- TAND tỉnh Đắk Lắk
- VKSND huyện C;
- CCTHADS huyện C;
- UBND xã E;
- Lưu hồ sơ;

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Việt Tuấn